

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/46/2023
Identifikačné číslo spisu: 6120363286
Dátum vydania rozhodnutia: 06.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6120363286.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpený advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému V., narodený XX. júna XXXX, A., prechodne bytom R., Česká republika, o zaplatenie 9 282,81 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. októbra 2022 č. k. 13CoCsp/12/2022-224, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Poprad zo 07. júla 2021, č.k. 21Csp/97/2020-162 (ďalej len „súd prvej inštancie“) ktorým zamietol žalobu o zaplatenie 9282,81 eur s 5%-tným ročným úrokom z omeškania zo sumy 6359,03 eur od 10.12.2019 do zaplatenia. Žalovaná suma pozostávala z neuhradenej istiny úveru vo výške 6359,03 eur, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 2305,35 eur, z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 595,14 eur a z neuhradených poplatkov vo výške 23,29 eur. Právnym titulom bola mimoriadna splatnosť nárokov zo zmluvy o splátkovom úvere č.5055437288 zo dňa 16.04.2014. Odvolací súd stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie zistil, že išlo o spotrebiteľský vzťah. Pri posudzovaní dôvodnosti žaloby skúmal, či žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia a žalovanému pasívna vecná legitímácia. Žalobca v konaní síce predložil výzvu banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „Zákon o bankách“), pred postúpením pohľadávky adresovanú žalovanému, a to Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 21. apríla 2018 a výzvu zo dňa 19. marca 2018, avšak žiadnym spôsobom nepreukázal doručenie výzvy, žalovanému, prípadne aspoň dôkaz, že sa výzva dostala do možnej dispozície žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že boli splnené podmienky dané § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie pohľadávky z banky na nebankový

subjekt. Žalobca tak neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu svojej aktívnej vecnej hmotnoprávnej legitímácie. Pre nepreukázanie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách nemohol mať súd prvej inštancie za to, že postúpenie pohľadávky voči žalovanému bolo účinné.

3. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o absencii aktívnej vecnej legitímácii žalobcu. Žalobca nie je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie, keďže neboli splnené podmienky na postúpenie bankovej pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie však bolo preukázané, že k platnému zosplatneniu pohľadávky nedošlo, pretože žalobca nepreukázal, že oznámenie o omeškaní zo dňa 19. marca 2018 a zosplatnenie zo dňa 21. apríla 2019 bolo žalovanému riadne doručené, resp. že tieto sa dostali aspoň do dispozičnej sféry žalovaného, ktorý mal tak možnosť sa s ich obsahom oboznámiť. Žalobca ani v podanom odvolaní neuviedol žiadne tvrdenia a neoznačil žiadne dôkazy, z ktorých by uvedená skutočnosť vyplývala. Teda nemožno ani konštatovať, že došlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru a následne ani nemohla byť platne postúpená pohľadávka.

4. Odvolací súd ďalej konštatoval, že v predmetnom prípade neboli splnené podmienky ani na to aby súd prvej inštancie mohol rozhodnúť rozsudkom pre uznanie v zmysle § 282 CSP. Žalovaný v priebehu pojednávania konaného dňa 07.07.2021 síce vyjadril súhlas s úhradou dlhu, na otázku súdu dlh výslovne uznal, avšak ako vyplynulo z obsahu zápisnice, k uznaniu dlhu došlo na základe dohody medzi ním a žalobcom na chodbe, ešte pred začiatkom samotného pojednávania. Z uvedeného teda nie je zrejmé, či žalovaný ako spotrebiteľ bol dostatočne poučený o právnych následkoch uznania dlhu. Rovnako ako súd prvej inštancie odvolací súd má za to, že uvedený postup žalobcu ako veriteľa možno charakterizovať ako nekalú praktiku, ktorá mohla ovplyvniť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa. Naviac odvolací súd je toho názoru, že v prípade spotrebiteľských sporov ani prípadné uznanie dlhu žalovaným nie je automatickou podmienkou pre vydanie rozsudku pre uznanie nároku, teda uvedený procesný úkon žalovaného v spotrebiteľských sporoch by nemal zbavovať súd povinnosti preskúmať spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je právnym základ žalobcom uplatneného nároku, a to najmä z pohľadu, či táto neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, prípade sa nezaoberať aj ďalšími námietkami sporových strán. Odvolací súd týmto smerom poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Cdo 179/2020 dňa 30.11.2021 (zverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č. 2/2022 ako rozhodnutie R 25/2022), kde vo vzťahu k uznaniu dlhu spotrebiteľom prijal nasledovný záver: „v spotrebiteľskom spore možno za relevantný prejav spotrebiteľa, že uznáva nárok dodávateľa (§ 282 Civilného sporového poriadku) považovať iba jednoznačný, pochybnosti nevyvolávajúci prejav spotrebiteľa, ku ktorému pristúpil až po osobitnom poučení súdom v zmysle § 292 písm. b) Civilného sporového poriadku. Bez takéhoto poučenia súdom samo vyjadrenie spotrebiteľa, že „si je vedomý dlhu“ a „chce dlžnú sumu zaplatiť“ nemožno zaväzovať za uznanie nároku.“ Aj z uvedeného rozhodnutia dovolacieho súdu tak jednoznačne vyplýva, že takýto prejav žalovaného ako spotrebiteľa v tomto spore nebolo možné vyhodnotiť ako uznávací prejav v zmysle § 282 CSP, ktorý by tak zakladal povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť na návrh žalobcu rozsudkom pre uznanie nároku. S poukazom na uvedené odvolací súd konštatoval, že postup súdu prvej inštancie, ktorý vo veci nerozhodol rozsudkom na základe uznávacieho prejavu žalovaného bol správny.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP s tým, že nesprávnym procesným postupom Okresného súdu, ako aj Krajského súdu mu znemožnili ako strane, aby uskutočňoval procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný na pojednávaní dňa 07.07.2021 v rámci výsluchu uznal nárok čo do dôvodu a výšky a mal ho záujem bezodkladne uhradiť. Nevydaním rozsudku pre uznanie nároku podľa § 282 CSP súdy oboch inštancií porušili základné princípy sporového konania.

6. Žaloba podal dovolanie aj z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP s tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uviedol, že právna otázka, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je otázka splnenia podmienok vydania rozsudku pre uznanie. Žalobca v tejto súvislosti poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky sp. zn. 3Cdo/437/2013 zo dňa 19.11.2015 podľa ktorého: „V dôsledku uznávacieho prejavu odporcu odpadá dôvod, pre ktorý sa konanie začalo (spornosť v otázke existencie uplatneného nároku). Ak odporca v priebehu konania navrhovateľov nárok účinne uzná, súd už ďalej nezisťuje skutkové okolnosti a na ich objasnenie nevykonáva dokazovanie - vychádza zo samotného uznania nároku odporcom. V prípade, že sú splnené predpoklady vyplývajúce z § 153a ods. 1 O.s.p., je súd aj bez návrhu povinný (obligátne) rešpektovať procesnú situáciu, ktorá nastala v dôsledku uznávacieho prejavu odporcu a musí vydať rozsudok na základe uznania nároku (viď direktívnu dikciu zákona - „súd rozhodne“); súd teda v takom prípade nemá možnosť zvažovať, či rozsudok na základe uznania nároku vydá alebo nevydá. (...) treba mať (vzhľadom na uznávací prejav odporkyne) na zreteli, že súd prvého stupňa v danej procesnej situácii ani iný rozsudok nemohol vydať.“

7. Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že žalobca dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), strana sporu bola zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) a dovolanie podľa § 447 písm. f) odmietol, pretože nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

9. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Dovolací súd zistil, že uznávací prejav žalovaného je zaznamenaný v zápisnici súdu prvej inštancie o pojednávaní zo dňa 07. júla 2021 (č. l. 154) nasledovne :

„Predstúpil právny zást. žalobcu, ktorý uvádza:

Kladie otázky žalovanému:

Ste si vedomý toho, že ste zobrali úver vo výške 7.300,- eur?

Áno.

Uznávate tento nárok čo do dôvodu a výšky?

Uznávam.

Žalovaný sa pýta žalobcu:

Tie splátky, ktoré som splácal počas tých rokov, nešla tá suma dole? Ak som splácal po 117,- eur mesačne, bola nejaká suma odpočítaná od tej sumy, ktorú ste mi požičali?

Právny zást. žalobcu udáva:

Bolo to započítané na istinu a zmluvné úroky.

Na otázku súdu žalovanému:

Prečo ste položili takúto otázku?

Myslím si, že bola nejaká čiastka z tej sumy odpočítaná. Nerozumiem, prečo mi narástlo na 9.282,81 eur“.

11. Dovolací súd dospel k záveru, že uznávací prejav sa týka výšky poskytnutého úveru. Explicitne sa netýka vedomosti žalovaného o výške žalovanej sumy po mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru a jej špecifikácie. Žalovaný priamo vyjadril pochybnosti o výške zostatku istiny a zmluvných nárokov. V danom prípade nedošlo k splneniu podmienok podľa § 282 CSP na vydanie rozsudku pre uznanie nároku. Súdny postupovali procesne správne, keď nevydali rozsudok pre uznanie, ale pokračovali v konaní v zmysle podanej žaloby. Dovolací dôvod podľa § 420, písm. f) CSP nebol naplnený.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

12. Najvyšší súd po preskúmaní dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods.1, písm. a) CSP poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu z 30. novembra 2021 sp. zn. 7Cdo/179/2020, , ktorý predstavuje ustálenú rozhodovaciu činnosť publikovanú v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 2/2022 pod č. R 25/2022) s právnou vetou, ktorú správne aplikoval odvolací súd: „V spotrebiteľskom spore možno za relevantný prejav spotrebiteľa, že uznáva nárok dodávateľa (§ 282 Civilného sporového poriadku) považovať iba jednoznačný, pochybnosti nevyvolávajúci prejav spotrebiteľa, ku ktorému pristúpil až po osobitnom poučení súdom v zmysle § 292 písm. b) Civilného sporového poriadku. Bez takéhoto poučenia súdom samo vyjadrenie spotrebiteľa, že „si je vedomý dlhu“ a „chce dlžnú sumu zaplatiť“ nemožno považovať za uznanie nároku.“

13. Na základe vyššie uvedeného, najvyšší súd konštatuje, že sudy oboch inšancií postupovali správne, keď v spotrebiteľskom spore preskúmali spotrebiteľskú zmluvu, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ako aj existenciu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu a správne dospeli k názoru, že žalobca v danom prípade nie je aktívne vecne legitimovaný, keďže nedošlo k platnému zosplatneniu spotrebiteľského úveru, a teda ani k následnému postúpeniu pohľadávky žalobcovi, čím neboli splnené podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách.

14. Najvyšší súd konštatuje, že ani dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nebol naplnený.

15. Dovolací súd rozhodnutie o nároku žalovaného na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.